

STARTPAKKET KIEMWERKINGEN

V.U. Drees Vandenbergh, Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent

Brochure ter ondersteuning van leden van een Natuurpunt afdeling die zich willen engageren om een JNM-afdeling op te starten of een bestaande afdeling te ondersteunen.

STARTPAKKET KIEMWERKINGEN

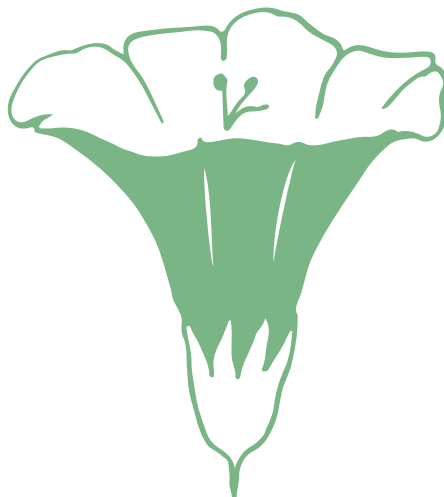
Hallo beste lezer

Voor je verder leest, hopen we dat je onze dikke 'dankjewel' wil aanvaarden. Wij, van JNM, zijn namelijk heel dankbaar omdat je de moeite neemt om deze brochure door te nemen. We hopen dat de brochure je kan helpen beslissen of een een kiemwerking opstarten iets is voor jou en je Natuurpuntafdeling.

Want daar gaat deze brochure over: hoe je als Natuurpuntafdeling een JNM-afdeling kan (her-)opstarten. We beginnen met een woordje uitleg over wat JNM is en hoe wij werken. Die kennis maakt het makkelijker om de kiemwerking te oriënteren. Daarna leggen we uit wat een kiemwerking is, hoe je een kiemwerking kan opstarten en welke ondersteuning je mag verwachten van opstart tot autonome JNM-afdeling.

Als je na het lezen van deze brochure veel 'goesting' hebt gekregen om een kiemwerking op te starten en ook je Natuurpuntvrienden warm wil maken, neem dan contact op met je bewegingscoach bij Natuurpunt en afdelingen@jnm.be.

Veel leesplezier!

0. INHOUD

1. JNM

- 1.1. Waar we voor staan en gaan
- 1.2. Een integrale werking
- 1.3. Een nationale werking
- 1.4. Drie leeftijdsgroepen en de 'oude sokken'
- 1.5. Een JNM-afdeling

2. WAT IS EEN KIEMWERKING?

- 2.1. De win-win-situatie van een kiemwerking

3. EEN KIEMWERKING STARTEN, HOE DOE JE DAT?

- 3.1 Je staat er niet alleen voor
 - 3.1.1. AfdelingsOndersteuningsPloeg (AOP)
 - 3.1.2. Promotiemateriaal
 - 3.1.3. Ontleensysteem
 - 3.1.4. Website
 - 3.1.5. Nationale werking
 - 3.1.6. Communicatie van JNM nationaal
 - 3.1.7. Vorming
 - 3.1.7.1. Kadervormingscursussen
 - 3.1.7.2. Vormingen Op Maat (VOM)
- 3.2. Een stevige basis
 - 3.2.1. Doel van de kiemwerking?
 - 3.2.2. Wie neemt welke rol op?
 - 3.2.3. Hoe start de zoektocht naar gewone leden?
 - 3.2.4. Activiteiten: Doelgroep? Frequentie?
- 3.3. Opstartgesprek
- 3.4. Bestuur van JNM
- 3.5. Binnen bestaande afdelingsgrenzen
- 3.6. Evaluatiegesprek
- 3.7. Naar een autonome JNM-afdeling
- 3.8. Handvaten
 - 3.8.1. Last but not least

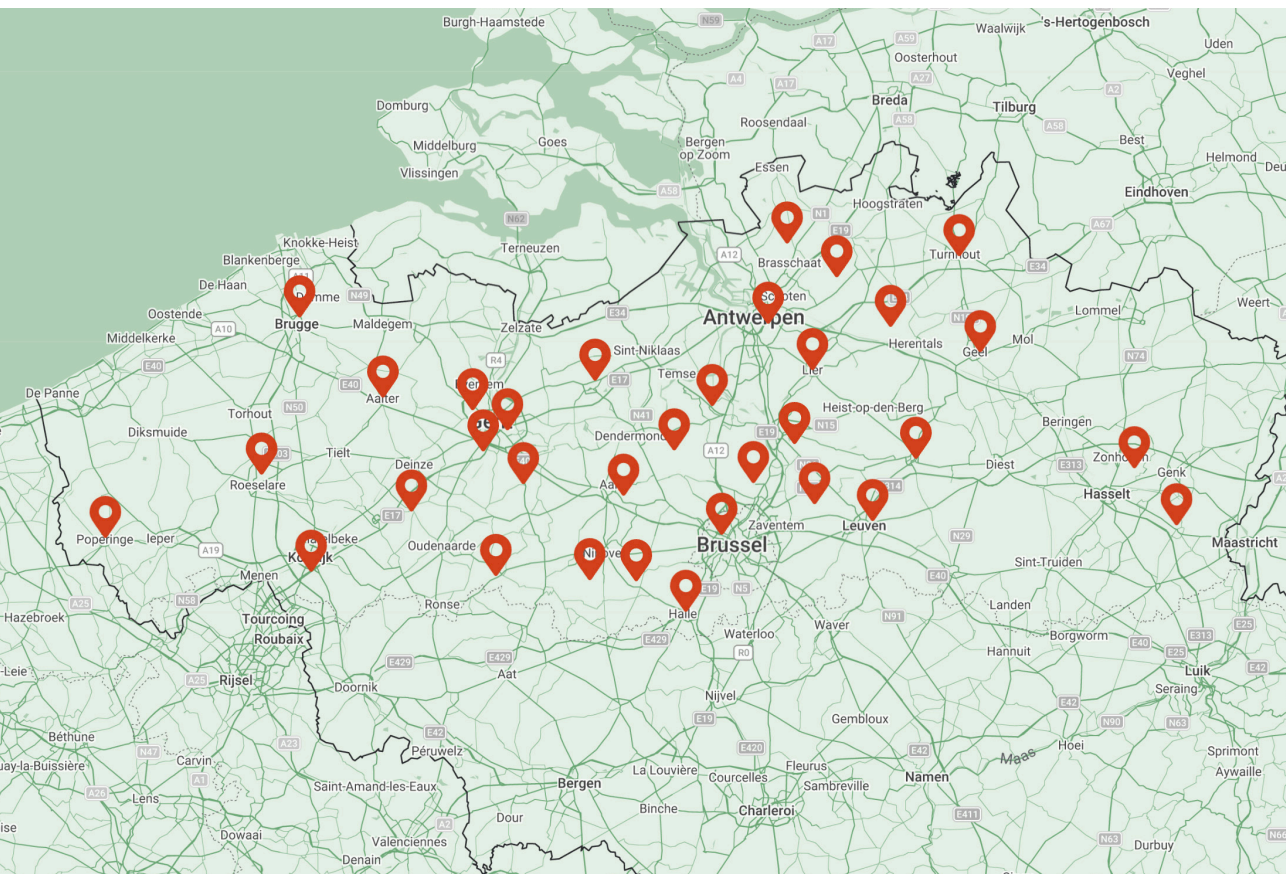
1. JNM

Voor we overgaan tot de uitleg over de kiemwerking schetsen we kort hoe JNM in elkaar zit. JNM is de Jeugdbond voor Natuur en Milieu. We hebben respect voor alles wat leeft en denken na over de toekomst van de planeet. Veel activiteiten zijn buiten, in natuurgebieden, parken en bossen. Onze drie pijlers zijn natuurstudie, natuurbeheer en milieu.

JNM heeft een dertigtal actieve afdelingen verspreid over Vlaanderen en Brussel. Elke afdeling heeft drie leeftijdscategorieën: piepers, ini's en gewone leden. De afdelingen worden getrokken door vrijwilligers tussen 16 en 26 jaar. Zij organiseren op regelmatige basis activiteiten rond natuur, milieu en beheer, en waken erover dat daar ook het jeugdige aspect in terug te vinden is.

Ook de nationale JNM-werking wordt draaiend gehouden door vrijwilligers van maximaal 26 jaar, in samenwerking met 9 personeelsleden.

Het bondssecretariaat van JNM ligt in Gent.

1.1. WAAR WE VOOR STAAN EN GAAN

JNM heeft een sterke missie en visie die we zo veel mogelijk proberen uitdragen.

een jeugdbeweging
voor en door jongeren
wild van natuur, uit verwondering
wild voor milieu, uit bezorgdheid
spel en plezier
open voor iedereen
ongebonden...
... en een beetje tegendraads

Een jeugdbeweging

JNM is een jeugdbeweging. We richten ons op kinderen en jongeren uit Vlaanderen en Brussel van 7 tot 26 jaar met interesse voor natuur en respect voor het leefmilieu.

Voor en door jongeren

Onze werking is jong en dynamisch. Ze wordt gedragen door jonge vrijwilligers die ook over afdelingsgrenzen heen met elkaar in contact treden en worden bijgestaan door negen personeelsleden. Elke JNM'er vanaf 12 jaar heeft een gelijke stem om het beleid mee te bepalen. Wie ouder is dan 26 jaar, kan geen lid meer zijn van JNM. Dat houdt onze jeugdbeweging jong en werkt vernieuwing in de hand.

Wild van natuur, uit verwondering

JNM'ers zijn gebeten door natuur. Uit verwondering bestuderen, beschermen en beheren we de natuur, en genieten we gewoon van het groen om ons heen. Op die manier versterken we ook ons inzicht in de ecologische wisselwerkingen in onze omgeving.

Wild voor milieu, uit bezorgdheid

JNM'ers zijn bezorgd om het milieu. Milieuproblemen begrijpen en bestuderen, en anderen erover informeren, vormt voor ons een belangrijke basis voor een doordachte kijk op milieubescherming. We passen onze principes ook toe in de praktijk en organiseren onze activiteiten zo duurzaam mogelijk.

Spel en plezier

Een unieke sfeer, gedeelde idealen en amusement zijn de drijfveer voor ons engagement. Omdat we een jeugdbeweging zijn, willen we samen spelen en plezier maken. Onze thema's, natuur en milieu, pakken we op een speelse manier aan. We leren van elkaar, ontplooiën ons en nemen als jongeren met een leuke groep vrienden verantwoordelijkheden op.

Open voor iedereen

We streven naar een diverse werking met jongeren van alle achtergronden, staan open voor elke politieke of religieuze overtuiging, en hebben respect voor ieders mening. We oordelen niet op basis van huidskleur, uiterlijk, achtergrond of geaardheid, en bieden een plaats aan voor jongeren met een beperking. Pesten en uitsluiten horen niet thuis bij JNM.

Ongebonden...

JNM wil zijn lot niet verbinden aan dat van andere verenigingen of bewegingen. We zijn onafhankelijk, maar zijn wel een sterke partner, zowel in het jeugdwerk als de milieubeweging. Met onze unieke werking rond jeugd, natuur en milieu geloven we dat we in beide sectoren een nuttige bijdrage kunnen leveren.

... en een beetje tegendraads

Met een scherpe blik bieden we alternatieven aan en geven we zelf het goede voorbeeld. Op een ludieke manier zorgen we voor een kritische noot wanneer iets niet binnen onze idealen past.

Om onze visie en missie in de praktijk te brengen, legden we een aantal afspraken vast in het Algemeen Huishoudelijk Reglement (AHR). Zo weten bestuursleden van JNM-afdelingen en kiemwerkingen binnen welke paden ze het best wandelen, wat kan en niet kan. Het hele AHR vind je op <https://jnm.be/nl/beleid>. Onder titel E "Regionale afdelingen" vallen alle elementen die lokale afdelingen en kiemwerkingen aanbelangen.

1.2. EEN INTEGRALE WERKING

JNM werkt rond drie pijlers: natuurstudie, natuurbeheer en milieu. Die thema's komen terug in de activiteiten van afdelingen en in de nationale werking, en overlappen elkaar vaak.

Natuurstudie

We onderzoeken en determineren alles wat groeit en leeft zodat we inzicht krijgen in onze fauna en flora. We motiveren onze leden ook om de gevonden soorten door te geven aan bestaande projecten zoals waarnemingen.be. Zo helpen we mee om fauna en flora in kaart te brengen.

Natuurbeheer

JNM werkt mee aan beheerprojecten om het kleine aantal stukken natuur in België te beschermen. We besteden aandacht aan de ecologische waarde van deze biotopen, proberen de biodiversiteit hoog te houden, invasieve exoten te weren en weinig voorkomende biotopen te creëren of in stand te houden.

Milieu

Via spel en soirées informeren we onze leden over actuele milieuthema's, zoals klimaatverandering, vervuiling, milieubeleid in binnen- en buitenland en de link tussen natuur en landbouw. Er worden regelmatig acties opgezet en we moedigen deelname aan acties aan. De JNM-werking is ook sterk ecologisch georganiseerd. We eten zo duurzaam mogelijk (vegetarisch of veganistisch, lokaal, seizoensgebonden, biologisch...), printen en drukken op recyclagepapier, en verplaatsten ons zoveel mogelijk met de fiets en het openbaar vervoer.

Jeugd

JNM is een jeugdbeweging die activiteiten organiseert rond natuurstudie, milieu en natuurbeheer. De jeugdigheid zie je bij ons terugkomen in de manier waarop we rond de andere pijlers werken: een milieuthema overbrengen via een spel, tussen beheerwerken door een bosspel spelen, een wedstrijdje 'om ter meest plantjes determineren' tijdens een natuurstudie-activiteit...

1.3. EEN NATIONALE WERKING

JNM bestaat uit twee niveaus: de afdelingen en kiemwerkingen, die op lokaal vlak activiteiten organiseren, en de nationale werking (= hoofdbestuur en personeel). De wisselwerking tussen JNM Nationaal en de lokale afdelingen is zeer groot. Er zijn JNM'ers die beginnen in een afdeling en doorstromen naar Nationaal, er zijn er die de omgekeerde beweging maken. Het merendeel van het hoofdbestuur is zowel op nationaal niveau als in de eigen afdeling actief.

Het hoofdbestuur (HB) van JNM bestaat uit verschillende ploegen en werkgroepen. Elke ploeg heeft eigen taken en langdurige projecten. De voorzitters van de ploegen zitten in het Bestuur, samen met de bondsvoorzitters en coördinatoren. Die laatste zijn geen vrijwilligers maar beroepskrachten.

Het bestuur komt maandelijks samen en neemt de belangrijkste beslissingen binnen JNM.

Meer informatie over de structuur van het hoofdbestuur vind je op de website: www.jnm.be/organisatie

De AfdelingsOndersteuningsPloeg (AOP)

De oprichters van een kiemwerking komen het meest in contact met de AOP. Die ploeg bestaat uit minstens tien RegionaleAfdelingsCoördinatoren (RAC'ers) en wordt aangestuurd door de AOP-voorzitter. Daarnaast zijn er ook per leeftijdsgroep verantwoordelijken die zich inzetten om het beste uit die groepen naar boven te halen. Die functies worden ingevuld door vrijwilligers.

De AOP bespreekt de belangrijkste pijnpunten in afdelingen, denkt na over hoe afdelingen het best ondersteund kunnen worden en werkt projecten uit ter ondersteuning van de afdelingen. Afdelingen kunnen met al hun vragen, twijfels en bedenkingen bij hun RAC'er terecht. Elk jaar worden de meeste functies binnen de AOP door andere JNM'ers ingevuld. De indeling van de regio's vind je op jnm.be/regio's.

Bij de AOP hoort ook het afdelingsondersteunend personeel. Bij vragen, twijfels, onzekerheden... kan je altijd bij hen terecht via mail of telefoon. Deze personeelsleden zijn nauw betrokken bij het opstarten van een kiemwerking. Vind ze via jnm.be/personeel.

1.4. DRIE LEEFTIJDGROEPEN EN DE 'OUDE SOKKEN'

JNM heeft drie leeftijdsgroepen: piepers, ini's en gewone leden. Op je 26ste word je oude sok en verlaat je de bond.

Piepers

De kleinste JNM'ers, van het 2e tot en met het 6e leerjaar, noemen we piepers. Sommige afdelingen maken om praktische redenen nog een onderverdeling binnen de piepcategorie: waterpiepers (2e leerjaar), graspiepers (3e - 4e leerjaar) en boompiepers (5e - 6e leerjaar).

Ini's

Ini's zitten in het 1ste tot en met het 3e middelbaar. Sommige afdelingen hebben een extra categorie, de pini's. Dit zijn laatstejaar piepers (6e leerjaar) die al eens mee mogen op ini-activiteiten. We moedigen de afdelingen aan om regelmatig activiteiten voor pini's te organiseren omdat we merken dat het voor piepers makkelijker is om het volgende jaar naar de ini's over te gaan als ze al eens kennis maakten met de groep, leiding en activiteiten.

Gewone leden

Jongeren vanaf het 4e middelbaar zijn gewone leden. Zij kunnen deelnemen aan activiteiten of beslissen om een bestuursfunctie op te nemen in hun afdeling of in een nationale werkgroep.

Oude sokken en steunleden (26+)

JNM kiest bewust voor een leeftijdsgrens op 26 jaar omdat we een jeugdbeweging zijn voor jongeren en door jongeren. Boven de 26 jaar kan je nog ingeschreven zijn als steunlid, maar heb je geen inspraak meer. We willen jongeren de kans geven om hun stempel te drukken op het beleid en het reilen en zeilen binnen JNM. Oud-leden worden 'ouwe sokken' genoemd. Zij blijven elkaar vaak zien buiten JNM of worden lid van een andere natuur- of milieuvereniging.

1.5. EEN JNM-AFDELING

JNM telt een dertigtal actieve afdelingen, verspreid over Vlaanderen en Brussel. Elke afdeling omvat een aantal gemeenten waartussen de activiteiten zo goed als mogelijk gespreid worden.

Iedere JNM-afdeling ziet er (een beetje) anders uit. Toch trachten we hieronder een beeld te schetsen van hoe een JNM-afdeling er organisatorisch kan uitzien. Meer info vind je op jnm.be/team:

Regelmaat van activiteiten: Sommige afdelingen organiseren elke week een activiteit voor piepers, ini's en gewone leden; andere om de twee weken, of één keer per maand.

Leeftijdsgroepen: De meeste afdelingen houden de activiteiten voor de leeftijdsgroepen gescheiden en doen maar af en toe eens gezamenlijke activiteiten (Piep-ini, ini-gewoon, piep-ini-gewoon). Andere afdelingen doen de activiteiten met alle leeftijdsgroepen samen. Meestal komt dat laatste door een tekort aan leiding en/of leden.

Vorbereiding van de activiteiten: Sommige afdelingen bereiden activiteiten inhoudelijk heel sterk voor, andere afdelingen hechten meer belang aan beleving.

Inhoudelijke expertise: Sommige afdelingen focussen meer op natuurstudie, andere meer op milieu of beheer. Ook de inhoudelijke expertise en graad van kennis liggen in elke afdeling anders.

Vergaderfrequentie: Gemiddeld houden afdelingsbesturen drie vergaderingen per jaar waarop ze activiteiten plannen en de afdelingswerking bespreken, maar er zijn ook afdelingen die maandelijks vergaderen. Meer weten? Bekijk jnm.be/afdelingsstructuur.

Samenwerkingen: Sommige afdelingen werken nauw samen met partnerorganisaties zoals Natuurpuntafdelingen en buurafdelingen, andere veel minder. Meer weten? Bekijk jnm.be/afdelingsstructuur.

Afdelingsboekje of -nieuwsbrief: Niet elke afdeling heeft er eentje, maar als de afdeling er zin in heeft en de basis goed zit, d.w.z. als er activiteiten en leden zijn en het afdelingsbestuur is voldoende groot, wordt er vaak geïnvesteerd in een afdelingstijdschriftje of -nieuwsbrief. Een maandelijks activiteitenoverzicht is ook een handige manier om leden te informeren. Meer weten? Bekijk jnm.be/afdelingscommunicatie.

Bestuur: Elke afdeling heeft minstens een voorzitter, secretaris en penningmeester. Die functies worden door drie verschillende JNM'ers bekleed. Hoe groter een afdelingsbestuur, hoe meer functies er worden opgenomen. Welke functies er nog zijn naast voorzitter, secretaris en penningmeester en hoe je alle functies zo goed als mogelijk kan uitvoeren vind je terug op jnm.be/afdelingsfuncties.

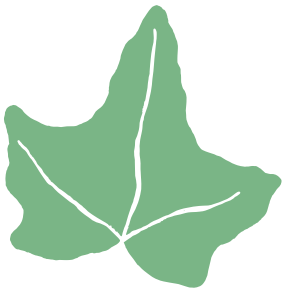
2. WAT IS EEN KIEMWERKING?

Nu je helemaal mee bent met de wereld van JNM, kunnen we de kiemwerking zelf onder de loep nemen. Een kiemwerking is een - al dan niet al bestaande - JNM-afdeling die tijdelijk ondersteund wordt door een andere natuur- of milieuorganisatie en/of door oude sokken, tot ze (weer) autonoom kan functioneren.

Deze brochure dient ter ondersteuning van leden van een Natuurpuntafdeling die zich willen engageren om een (nieuwe) JNM-afdeling op te starten of een bestaande afdeling te ondersteunen. De kiemwerking organiseert activiteiten voor kinderen en/of jongeren en maakt een plan over hoe de werking na verloop van tijd (terug) autonoom kan bestaan. Dat betekent dat de werking (terug) sterk genoeg staat, er enkel nog -26-jarigen in het afdelingsbestuur zitten en er geen ondersteuning meer nodig is van Natuurpunt.

Het concept 'kiemwerking' begon als een samenwerking tussen JNM en Natuurpunt, maar is verder opengetrokken naar een samenwerking tussen JNM en oude sokken of JNM en andere natuur- en milieuorganisaties.

Het is belangrijk om te weten dat een kiemwerking geen kinderwerking is waarbij Natuurpuntleden natuureducatieve activiteiten organiseren voor kinderen (en jongeren). Het is de bedoeling dat de Natuurpuntleden op zoek gaan naar 16- tot 26-jarigen en samen activiteiten organiseren met de jongeren tot die voldoende sterk staan om het over te nemen zonder verdere ondersteuning van Natuurpunt.

2.1. DE WIN-WINSITUATIE VAN EEN KIEMWERKING

JNM brengt kinderen en jongeren in contact met de natuur, het milieu en natuurbeheer. Zo zorgen we voor een bewustmaking van hun leefomgeving. We willen ieder kind en iedere jongere de kans geven om zich aan te sluiten bij een JNM-afdeling in de buurt zonder dat ze daar erg lang voor moeten reizen. Met de samenwerking tussen Natuurpuntafdelingen en JNM trachten we meer gebiedsdekkend te worden en ervoor te zorgen dat meer kinderen en jongeren interesse krijgen in natuur en milieu. We moedigen die jongeren aan om na hun JNM-carrière door te stromen naar een andere natuur- of milieuorganisatie. Een samenwerking die op termijn dus altijd een win-winsituatie oplevert.

Kiemen om JNM-afdelingen te doen bloeien, daar gaan we voor!

3. EEN KIEMWERKING STARTEN

3.1. JE STAAT ER NIET ALLEEN VOOR

Een kiemwerking starten is proberen, experimenteren, kijken wat wel en niet lukt en vooral: je amuseren! Bij dit experiment sta je er niet alleen voor. Om tot een succesvolle kiemwerking te komen, kan je rekenen op heel wat ondersteuning van JNM. Alle informatie vind je op jnm.be/kiemwerking.

3.1.1. AfdelingsOndersteuningsPloeg (AOP)

Zoals hierboven vermeld (puntje 1.3. De AOP) is er een ploeg vrijwilligers die de afdelingen, en dus ook de kiemwerkingen, ondersteunt. Die vrijwilligers worden bijgestaan door enkele personeelsleden die ook voor de afdelingen en kiemwerkingen paraat staan. Voor de kiemwerkingen houdt dat in dat er van bij de opstart enkele AOP'ers (zowel vrijwilligers als personeel) betrokken zijn. We doen samen het opstartgesprek, volgen nauw op en komen regelmatig langs. Als de kiemwerkingen met vragen zitten kunnen ze terecht bij hun RAC'er of het afdelingsondersteunend personeelslid.

3.1.2. Promotiemateriaal

JNM heeft algemeen promomateriaal (flyers, stickers, brochures) om afdelingen in de kijker te zetten en leden te werven, maar je kan ook samen met onze communicatiemedewerker eigen promomateriaal ontwikkelen. Bestaand promomateriaal aanvragen of vragen om het samen te ontwikkelen, doe je via jnm.be/promo.

3.1.3. Ontleensysteem

JNM heeft een uitgebreid aanbod materiaal dat ontleend kan worden. Dat gaat van natuurstudiekooffers tot tenten, van kookmateriaal tot films. Het hele aanbod vind je op jnm.be/materiaal.

3.1.4. Website

Op jnm.be/werkmieren staan heel wat tips en tricks die je kan gebruiken in de kiemwerking: om activiteiten te organiseren en evalueren, hoe de leefwereld van piepers, ini's en gewone leden eruit ziet, met welke andere organisaties je kunt samenwerken...

3.1.5. Nationale werking

Naast ondersteuning door AfdelingsOndersteuningsPloeg kunnen afdelingen ook ondersteund worden door de werkgroepen: NatuurstudieWerkGroep (NWG), MilieuWerkGroep (MWG) en BeheerWerkGroep (BWG). Op hun websites, www.jnm.be/nl/natuurstudie, www.jnm.be/nl/milieu, www.jnm.be/nl/natuurbeheer of de pagina www.jnm.be/vraag-het-aan vind je ook heel wat interessante activiteiten en projecten.

Daarnaast organiseert JNM nog tal van provinciale en nationale activiteiten en evenementen, zoals de Koers-AV-fuif, het zomercongres, de kampen... Deze activiteiten en evenementen bieden afdelings(bestuurs)leden de mogelijkheid om kennis te maken met de JNM-werking en JNM'ers van over heel Vlaanderen. Je vindt alle activiteiten op www.jnm.be/activiteiten.

3.1.6. Communicatie van JNM Nationaal

JNM gebruikt verschillende kanalen om nieuws, weetjes, aankondigingen... bij de leden te krijgen.

Bestuurspost

Drie keer per jaar, als uitnodiging voor de Algemene Vergadering, krijgen alle gewone leden van JNM een bestuurspost met de agenda van die Algemene Vergadering en belangrijke informatie die alle JNM'ers aanbelangt. In de laatste bestuurspost van het werkjaar staan naast de evaluatie en beleidsverdedigingen ook de planning van het zomercongres en de moties.

De jaarkalender

Het laatste weekend van september organiseren de meeste JNM-afdelingen startdagen. De afdeling gaat na de zomer officieel terug van start met activiteiten en geïnteresseerde kinderen en jongeren kunnen komen proeven van JNM. Als ondersteuning biedt JNM Nationaal een 'startdagpakket' aan met (gepersonaliseerd) promomateriaal én een jaarkalendertje in broekzakformaat. Daarop staan de vaste nationale activiteiten zoals cursussen, zomercongres, Koers-AV-fuif... Met die kalender bij de hand is het makkelijker om de nationale en afdelingswerking beter op elkaar af te stemmen. Je vindt die in de introductie van jnm.be/werkmieren.

Website

We delen we ook andere informatie zoals activiteiten, vormingen en zoekertjes van externe organisaties. Dit vind je terug op de homepage van de JNM-website: jnm.be/nieuws

Kikkertje, MagazINI en Euglena

Vier keer per jaar verschijnen onze ledenmagazines:

Kikkertje: voor piepers

Euglena: voor gewone leden

MagazINI: voor ini's

In deze tijdschriften staan artikels over actuele jeugd-, natuur- en milieuthema's. Je vindt er ook het belangrijkste nieuws van JNM Nationaal. Contacteer ons gerust als jullie kiemwerking een idee heeft voor een artikel! Meer info en de digitale versies via jnm.be/tijdschriften.

Facebook en Instagram

JNM heeft een algemene Facebook- en Instagrampagina met allerhande aankondigingen, interessante natuur- en milieweetjes, discussies, sfeervideo's en -foto's...

3.1.7. Vorming

De VormingsPloeg, een bende bekwame vrijwilligers, organiseert jaarlijks vormingen en cursussen. Die zijn interessant als er 16 tot 26-jarigen meedraaien in de kiemwerking. Vooral de cursussen hebben een grote meerwaarde, omdat die de jongeren een grote JNM-boost geeft. Ze doen niet alleen tonnen ervaring op, maar creëren zo ook een netwerk binnen JNM. Alle info staat op www.jnm.be/vormingen

3.1.7.1 Kadervormingscursussen

BasisAnimatorCursus (BAC)

De animatorcursus is voor iedereen die 16 jaar wordt in het kalenderjaar waarin de cursus doorgaat. Bij JNM organiseren we deze cursus twee keer per jaar: in de krokusvakantie en in de eerste week van de paasvakantie. Jongeren leren hoe ze activiteiten in elkaar kunnen steken, een vergadering leiden, hoe een afdelingswerking in elkaar zit, hoe de leefwereld van piepers en ini's er uitziet en hoe ze daar kunnen op inspelen.

HoofdAnimatorCursus (HAC)

Deze cursus is er voor iedereen die 17 jaar wordt (of ouder is) op het moment dat de cursus start én het attest van animator in het jeugdwerk heeft of minstens 100 uur ervaring heeft in het jeugdwerk (in de afdeling, op het speelplein...). JNM organiseert deze cursus in de herfstvakantie. Jongeren leren er hoe groepsdynamische processen verlopen, hoe je daarop inspeelt, hoe je een team aanstuurt, hoe je feedback geeft, hoe je evenementen organiseert zoals een kamp, fuif, congres...

InstructeurCursus (IC)

Deze cursus richt zich op jongeren die 18 jaar of ouder zijn op het moment dat de cursus start én het attest van animator in het jeugdwerk hebben of minstens 100 uur ervaring in het jeugdwerk (in de afdeling, op het speelplein...). JNM organiseert deze cursus om de twee jaar in de week van 11 november. Jongeren leren hoe ze vormingen in elkaar steken, welke methodieken ze kunnen gebruiken, hoe je voor een groep staat, hoe je op leerprocessen kan inspelen...

Meer informatie over de kadervormingscursussen vind je op www.jnm.be/vorming.

3.1.7.2 Vormingen Op Maat (VOM)

Naast de vaste cursussen zijn er ook Vormingen Op Maat die onze VormingsPloeg (VP) kan geven in de afdeling of op een nationaal evenement. Er is een vast aanbod VOM's zoals: 'promo voeren', 'teambuilen', 'afdelingsbestuur uitbreiden', 'natuurstudie voor piepers'... Daarnaast kan je een vorming aanvragen die daar niet tussen zit. De vormingsploeg steekt die dan in elkaar. Op jnm.be/vom kan je een VOM aanvragen.

3.2. EEN STEVIGE BASIS

Om de kiemwerking van een solide basis te voorzien is het belangrijk om na te denken over onderstaande vragen samen met de trekkers die de kiemwerking mee willen opstarten. We komen terug op deze vragen tijdens de verkennende vergadering:

3.2.1. Doel van de kiemwerking?

Waarom willen jullie een kiemwerking opstarten?

Wat willen jullie bereiken met de kiemwerking en tegen wanneer?

Welke subdoelen zien jullie om tot een autonome JNM-afdeling te komen?

3.2.2. Wie neemt welke rol op?

Wie neemt binnen de kiemwerking welke rol en verantwoordelijkheden op?

Wie kan en wil welk engagement aan gaan?

Wie volgt wat op en tegen wanneer?

Hoe doen jullie dat?

3.2.3. Hoe start de zoektocht naar gewone leden?

We willen van een kiemwerking naar een autonome JNM-afdeling evolueren, dus is het belangrijk om zo snel mogelijk van start te gaan met de zoektocht naar gewone leden (16+), als toekomstig bestuur, en vast te leggen hoe dat zal gebeuren. JNM-tips om hiermee aan de slag te gaan, vind je op www.jnm.be/nl/bestuursleden-werven. Dit komt ook aan bod tijdens het opstartgesprek.

3.2.4. Activiteiten: Doelgroep? Frequentie?

Om de werking niet te overbelasten van bij het begin, is het belangrijk om een focus vast te leggen:

- Op welke doelgroep (piep, ini, gewoon) gaan jullie focussen?
- Hoeveel activiteiten per maand willen jullie doen?

Tracht het zo realistisch mogelijk te houden en de lat niet te hoog te leggen van in het begin. Een succeservaring motiveert meer dan wanneer de lat zo hoog ligt dat er weinig of geen doelstellingen worden bereikt.

3.3. OPSTARTGESPREK

Wanneer een Natuurpuntafdeling een kiemwerking wil opstarten neemt die best rechtsreeks contact op met JNM via afdelingen@jnm.be. Er wordt dan een opstartgesprek gepland waarbij zowel mensen van Natuurpunt als JNM aanwezig zijn: de leden van de Natuurpuntafdeling die achter de opstart staan, iemand van een JNM-buurafdeling, iemand van de AOP van JNM en een AOP-personeelslid. Idealiter zijn er ook al enkele 16- tot 26-jarige jongeren aanwezig die goesting hebben om mee te doen.

Op deze verkennende vergadering wordt beslist of de kiemwerking zal opgestart worden en hoe het verdere verloop er zal uitzien. Hieronder volgen nog enkele stappen die moeten doorlopen worden omdat we een democratische jeugdbeweging zijn. Als het opstartgesprek goed verliep, we mooie en realistische plannen konden smeden én zichtbaar is hoe we naar een autonome JNM-afdeling werken, zouden de volgende stappen peanuts moeten zijn.

3.4. BESTUUR VAN JNM

Na de verkennende vergadering tussen de Natuurpuntafdeling en JNM wordt het verslag voorgelegd op het Bestuur van JNM. Dat zal bekijken of er voldoende draagvlak is om de kiemwerking op te starten en de voorgeschiedenis van het afdelingsgebied bekijken om de slaagkans van het project in te schatten. Het Bestuur komt maandelijks samen waardoor de kiemwerking niet lang zal moeten wachten op antwoord.

3.5. BINNEN BESTAANDE AFDELINGSGRENZEN

Als de kiemwerking wordt opgestart binnen één (of meerdere) bestaande afdelingsgebied(en), dan vragen we daar de toestemming voor aan de betreffende afdeling(en). Hoe dat in zijn werk gaat, wordt op de opstartvergadering besproken met het AOP-personeelslid.

3.6. EVALUATIEGESPREK

De kiemwerking wordt actief opgevolgd door JNM en Natuurpunt. JNM is nauw betrokken bij het organiseren van de eerste vergaderingen en activiteiten. Na ongeveer een jaar volgt er een evaluatievergadering met de bewegingscoach, de trekkers van de kiemwerking en JNM. Tijdens deze vergadering bespreken we hoe het afgelopen jaar verliep, welke stappen er werden gezet naar een autonome JNM-afdeling en hoe het verder zal verlopen. Als het Bestuur van JNM weinig evolutie ziet naar een autonome JNM-afdeling, dan kan het beslissen om niet verder te gaan met de kiemwerking.

3.7. NAAR EEN AUTONOME JNM-AFDELING

Wanneer de kiewerking klaar is om een autonome JNM-afdeling te worden, d.w.z. als er 16- tot 26-jarigen zijn die de werking verder trekken zonder de steun van 26+'ers, stelt de kiewerking een motie op die aan bod komt op de motie-AV (Algemene Veradering) op het zomercongres. Zo kan de kiewerking officieel verder als afdeling.

3.8. HANDVATEN

Om de weg naar een autonome JNM-afdeling concreter te maken, hebben we enkele handvaten opgesteld die houvast kunnen bieden aan de trekkers van de kiemwerking. De handvaten hoeven niet rigide gehanteerd te worden, maar het zijn wel belangrijke richtingaanwijzers om een kiemwerking zo succesvol mogelijk te laten zijn.

HANDVAT 1: PRAKTISCH

Voor de opstart en het goede verloop van een kiemwerking geven we een aantal praktische zaken mee:

Lid worden en lidgelden

Een kiemwerking is een JNM-afdeling, alleen wordt ze tijdelijk door +26-jarigen ondersteund. Zoals bij alle leden vraagt JNM ook aan de leden en het bestuur van de kiemwerking om lid te worden van JNM. Leden zijn verzekerd naar, terug van en tijdens de activiteit, krijgen alle nationale post (magazine, nieuwsbrieven, uitnodigingen van provinciale en nationale activiteiten), korting in de JNM-winkel, en kunnen zich inschrijven voor provinciale en nationale activiteiten, kampen, cursussen...

Enkel de voorzitter, penningmeester en secretaris kunnen we een gratis lidmaatschap geven, als zij ouder dan 26 jaar zijn.

Meer info over de lidgelden en de bijdragen vind je hier op de website: jnm.be/financieel, jnm.be/lidworden en jnm.be/jnmsteunen.

Inschrijven kan via jnm.be/inschrijven

Opstartbudget

De kiemwerking heeft recht op een opstartbudget van 300 euro. Met dat budget kunnen vergaderkosten, promomateriaal, vervoerongkosten... betaald worden. Om van zo'n opstartbudget te kunnen genieten, vragen we om een begroting op te maken. JNM heeft een sjabloon waarin de begroting makkelijk kan opgesteld worden. Vraag ernaar bij het AOP-personeelslid of de RAC'er.

Richtprijzen voor weekendjes en kampen

JNM stelde een aantal richtprijzen op die afdelingen en kiemwerkingen kunnen vragen voor weekendjes en kampen. Het is niet altijd makkelijk om zelf een prijs te bepalen. We zijn ook een democratische jeugdbeweging, die graag betaalbare activiteiten wil die overal ongeveer evenveel kosten. jnm.be/centen geeft je een idee van de richtprijzen, maar het Hoofdbestuur kan hiervan afwijken na een gemotiveerde beslissing of wanneer indexeren nodig is. Deelnameprijzen voor begeleiders van piep- en inikampen worden niet geïndexeerd.

Variabel tarief

Om iedereen de kans te geven mee te gaan op onze meerdaagse activiteiten, werken de meeste nationale en sommige afdelingskampen met een variabel tarief.

Je kiest dan zelf hoeveel je betaalt voor je kamp:

- Het standaardtarief
- Een verhoogd tarief: 30% meer dan het standaardtarief, afgerond op €1.
- Een verlaagd tarief: de helft van het standaardtarief, afgerond tot op €1.

Leden hebben geen bewijs van verhoogde tegemoetkoming nodig als ze voor het verlaagd tarief willen kiezen. Ze kiezen volledig zelf welk tarief ze willen betalen.

Website

De kiemwerking krijgt een eigen JNM-afdelingswebsite. Daarop worden activiteiten aangekondigd, foto's van activiteiten en nieuws uit de kiemwerking gepost en contactgegevens van de afdelingsbestuurders weergegeven. JNM vraagt, net als aan alle afdelingen, om van de website gebruik te maken. Het is een makkelijk communicatiekanaal, zowel voor de ouders/ leden als voor JNM Nationaal. Op die manier kunnen we makkelijk een overzicht bewaren en tonen aan Departement Jeugd, onze subsidiegever, dat de kiemwerking leeft.

Tijdschrift of nieuwsbrief

Het is zeker geen vereiste om een tijdschrift te hebben, maar eens de kiemwerking voldoende activiteiten en (bestuurs-)leden heeft, kan er wel eens over nagedacht worden. Als de kiemwerking (op termijn) een digitaal of papieren tijdschrift maakt, is het belangrijk dat JNM Nationaal dat ook krijgt. We volgen de richtlijnen van de overheid en houden tijdschriften bij in ons archief. Als het zo ver is en de kiemwerking start een tijdschrift op, dan moet dat opgestuurd worden naar JNM Nationaal - t.a.v. de afdelingsondersteuner - Kortrijksepoortstraat 192 - 9000 Gent en archivaris@jnm.be. Een sjabloon voor het tijdschriftje vind je terug op jnm.be/afdelingscommunicatie

HANDVAT 2: JONGE AUTONOMIE ONDERSTEUNEN

Het uiteindelijke doel van een kiemwerking is altijd een autonome JNM-afdeling. Om dat doel te bereiken, moedigen we de kiemwerking aan om:

- Van bij de start actief op zoek te gaan naar 16- tot 26-jarigen die de kiemwerking mee willen trekken en het afdelingsbestuur willen vormen.
- In te zetten op het doorgroeien van ini's en oudere piepers naar afdelingsbestuur.
- Een afdelingsbestuur samen te stellen met minstens een voorzitter, penningmeester en secretaris, zonder functies te cumuleren.
- De 16- tot 26-jarigen te ondersteunen naar autonomie: jongeren zelf keuzes laten maken, activiteiten laten organiseren, laten leren met vallen en opstaan. Het is goed mogelijk dat de organisatie van activiteiten al eens minder vlot verloopt dan wanneer meer ervaren organisatoren dat doen, maar dat mag, dat is oké en hoort bij het leerproces.

HANDVAT 3: EEN INTEGRALE WERKING

De JNM-werking is opgebouwd rond drie pijlers: natuur, milieu en beheer, en drie leeftijdsgroepen: piepers, ini's en gewone leden. Het is dus belangrijk dat activiteiten een zo goed mogelijke afspiegeling vormen van de pijlers en leeftijdsgroepen.

- Hoe je activiteiten afstemt op een bepaalde doelgroep vind je op jnm.be/leefwereld-pieper-ini-gewoon-lid.
- Tips om de inhoudelijke pijlers in activiteiten te verwerken vind je op jnm.be/activiteitenfiches.

HANDVAT 4: DE BAND MET JNM

Om van de kiemwerking een echte JNM-werking te maken, is het belangrijk dat de trekkers en de leden voeling krijgen met JNM en dus contact onderhouden met andere JNM-afdelingen en JNM Nationaal. Zo wordt de stap om hulp te vragen aan JNM-nationaal ook kleiner wanneer de afdeling autonoom draait. Daarom raden we de kiemwerking aan om:

- Leden die 16 jaar worden te motiveren om mee te gaan op BasisAnimatorCursus (BAC).
- Combi-activiteiten te organiseren met buurafdelingen (jnm.be/afdelingen).
- Minstens één keer per jaar deel te nemen aan regionale of nationale activiteiten. Je vindt een overzicht van jaarlijks terugkomende activiteiten op jnm.be/activiteitenvoorjnmers.
- Een startdag te organiseren in september om extra leden te bereiken. Informatie over startdagen vind je op www.jnm.be/startdagen.
- Regelmatig de JNM-communicatie op te volgen (zie 3.1.6.)

HANDVAT 5: VAN KIEMWERKING NAAR JNM-AFDELING

Er zijn een aantal procedurele afspraken om van een kiemwerking over te gaan tot een autonome JNM-afdeling

- De naam van de werking blijft 'kiemwerking' tot het een volledig zelfstandige JNM-afdeling is (zonder steun van Natuurpunt). Tot dat moment blijven we dus ook op alle communicatiemateriaal over 'kiemwerking' spreken.
- Wanneer de kiemwerking klaar is om over te gaan naar een zelfstandige JNM-afdeling schrijven de bestuursleden van de kiemwerking een motie om er een JNM-afdeling van te maken. Die motie stellen ze voor op de tweede AV van het congres. Hiervoor kunnen ze uiteraard op de hulp rekenen van JNM Nationaal.

3.8.1. Last but not least

De belangrijkste boodschap die we willen meegeven, is dat JNM-afdelingen gedragen worden door jonge vrijwilligers tussen 16 en 26 jaar. Bij JNM geloven we dat JNM'ers in staat zijn om een prachtige afdelingswerking uit te bouwen, maar we beseffen ook dat een werking die gedragen wordt door jonge vrijwilligers met soms weinig ervaring, niet altijd perfect is. We blijven tenslotte een jeugdbeweging. Durf daarom, als 26+'er, de kiemwerking op tijd los te laten en de -26-jarigen aan het roer te laten om koers te varen naar een autonome JNM-afdeling.

Bedankt dat je dit project samen met ons wil opstarten. Hieronder vind je de nodige contactgegevens om er meteen te kunnen invliegen. We bekijken graag samen met jou wat mogelijk is.

Contactgegevens

JNM Nationaal

Kortrijksepoortstraat 192 - 9000 Gent

09 223 47 81

afdelingen@jnm.be

www.jnm.be

Natuurpunt

Coxiestraat 11 - 2800 Mechelen

32 15 29 72 20

info@natuurpunt.be

www.natuurpunt.be

SAMENVATTING OPSTARTEN VOOR SUPER ENTHOUSIASTE NATUURPUNTLEDERS

KIEMWERKING

EN (ALIAS HELDEN)

EEN STEVIGE BASIS

Wat is jullie doel?

Wie neemt welke rol op?

Hoe zoeken jullie naar gewone leden (16- tot 26-jarigen)

Hoe willen jullie de kiewerking opstarten?

OPSTART-GESPREK

Aanwezig: leden Natuurpuntafdeling, bewegingscoach Natuurpunt, leden van de JNM-buurafdeling(en), AOP'er JNM en AOP personeelslid, 16- 26-jarigen die er goesting in hebben (als die er al zijn).

Samen een plan opstellen en dromen van wat kan en zal zijn

HANDVATEN

Richtingaanwijzers voor een succesvolle kiewerking

NAAR EEN AUTONOME JNM-AFDELING!

Trotse melding op het zomercongres

